

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Kommunala pensionärsrådets protokoll

2025-12-11

Kl. 13:00 – 16:00

”Framtiden”, Sollidenvägen 64 B

Plats och tid

”Framtiden”, Sollidenvägen 64 B, torsdagen den 11 december kl 13:00 – 16:00

Paragrafer

§§ 34 – 40

Beslutande

Tord Lundin, C, Tekniska nämnden
Gertrud Nygren, PRO, ordförande
Ingela Jönsson, PRO
Margareta Halvarsson, SPF
Hildegun Forslund, SPF
Christina Bondelid, SKPF
Britt Wikman, SKPF
Karin Ivarsson, Visions pensionärssektion

Närvarande ersättare

Marit Borg, SPF
Eva-Britt Frånlund, SKPF

Övriga närvarande

Magnus Eriksson, sekreterare
Martina Ånnegård, beredskapssamordnare
Karl Lannegård, säkerhetssamordnare
Åsa Wallin, verksamhetsutvecklare
Jenny Sellsve, kollektivtrafiknämndens ordförande
Tom Buurman, kollektivtrafiksamordnare
Maria Hagnestad, verksamhetsutvecklare

Utses att justera

Britt Wikman

Justering

2025-12-19 kl. 13.00

Underskrifter

Ordförande

Gertrud Nygren

Justerare

Britt Wikman

Sekreterare

Magnus Eriksson

Justering av Kommunala pensionärsrådets protokoll från den 11 december 2025 har tillkännagivits genom publicering på Östersunds kommuns hemsida.

Förvaringsplats: Vård- och omsorgsförvaltningen

Ärendelista

§ 34

Beredskap för att evakuera äldre och särskilda boenden 5

§ 35

Budget 2026 11

§ 36

Information om projektet Begripsam 12

§ 37

Uppföljning av Seniorhälsoutmaningen..... 13

§ 38

Uppföljning av lokaltrafiken 16

§ 39

Remiss - Översyn av kommunens nämndsorganisation inför
mandatperioden 2027 - 2030 20

§ 40

Övriga frågor 22

§ 34

Beredskap för att evakuera äldre och särskilda boenden

Martina Ånnegård, beredskapssamordnare och Karl Lannegård, säkerhetssamordnare kom till Kommunala pensionärsrådet för att ge lite information om kommunens beredskap för att evakuera äldre och särskilda boenden vid en samhällskris eller liknande. De informerade även lite om Vård- och omsorgsförvaltningens beredskapsarbete i stort.

Övergripande inriktning och ansvar

Vård- och omsorgsförvaltningen bedriver ett systematiskt säkerhets- och beredskapsarbete med både strategisk och operativ inriktning. Förvaltningen har en samordnande roll gentemot verksamheterna och fungerar som stöd i planering, genomförande och uppföljning av säkerhets- och beredskapsåtgärder. Tyngdpunkten ligger på förebyggande arbete, samtidigt som förmågan att hantera kriser och störningar kontinuerligt utvecklas.

Styrdokument och regelverk

Arbetet vilar på ett omfattande och sammanhållet styrdokumentssystem som reglerar hur förvaltningen ska agera vid både vardagliga risker och extraordinära händelser. Exempel på centrala dokument är:

- Riktlinjer för hot och våld
- Rutin för systematiskt brandskyddsarbete
- Utbildnings- och övningsplan (2023–2026)
- Rutin för kriskommunikation
- Handlingsplan för klimatanpassning
- Plan för extraordinära händelser och höjd beredskap
- Riktlinje och plan för evakuering

- Stabsinstruktion för krisledningsstab
- Riktlinje vid driftstörning eller avbrott i verksamhetssystem
- Rutin vid värmeböljor
- Plan för nödvattenförsörjning

Dessa dokument ger tydliga roller, ansvar och handlingsvägar för både ledning och verksamheter.

Beredskap i verksamheterna

Den praktiska beredskapen är integrerad i den dagliga verksamheten. Alla särskilda boenden, hemtjänstgrupplokaler och LSS-gruppbostäder är utrustade med beredskapslådor och kommunikationshubbar. Dessa innehåller bland annat:

- nödradio
- vattendunkar
- ficklampor
- powerbanks

- grundläggande utrustning för att klara störningar

För verksamheter som får mat via Måltidsservice finns måltidsberedskap, inklusive två färdiga måltider samt planering för upp till 15 dagars försörjning vid längre störningar. Förvaltningen har även beredskap för nödvatten.

Kontinuitetshantering och krisledning

Ett centralt inslag är arbetet med kontinuitetshantering, vilket innebär planering för hur verksamheten ska kunna upprätthållas vid olika typer av störningar, exempelvis personalbortfall, tekniska avbrott eller extrema väderhändelser. Detta kompletteras med utbildning och övning för krisledningsstab och förvaltningsledning samt åtgärder kopplade till klimatanpassning, exempelvis uppföljning av inomhustemperaturer vid värmeböljor.

Förvaltningen genomför:

- utbildning och övning för krisledningsstab och förvaltningsledning
- praktiska krisövningar med fokus på beslutsfattande och samverkan
- uppföljning av klimatanpassningsåtgärder, exempelvis mätning av inomhustemperaturer vid värmeböljor.

Utvecklingsområden och fokus framåt (2026)

Inför kommande år pekas flera prioriterade utvecklingsområden ut:

- arbete med kontinuitetshantering – en plan för att hantera störningar i verksamheterna.
- utbildning och övning för krisledningsstab och förvaltningsledningen för att hantera störningar.
- arbete med aktiviteter utifrån handlingsplan för klimatanpassning - mäta inomhustemperaturer vid höga temperaturer.
- säker och robust hantering av förvaltningens fordonsflotta

- förstärkt verksamhetsskydd, inklusive passagesystem och säker läkemedelshantering
- omvärldsbevakning av nya och förändrade lagkrav (bland annat LKRB och HSL)
- ökad säkerhet vid hembesök för medarbetare.

Evakuering

Evakuering regleras genom särskilda riktlinjer och evakueringsplaner och är ett särskilt prioriterat område. Evakuering kan bli aktuell vid exempelvis brand, strömavbrott, väderrelaterade händelser eller när lokaler inte kan användas. Vid större evakuering aktiveras förvaltningens krisledningsstab. Kontakt med samordnare av mötesplats eller evakueringsplats. Mindre förflyttningar kan hanteras inom respektive enhet eller sektor.

Transporter, logistik, möbler, sängar och måltider hanteras genom interna resurser och samverkan med andra förvaltningar och leverantörer.

Förvaltningen har planering för:

- evakueringsplatser
- transporter via egna fordon, färdtjänst eller taxi

- flytt av möbler via Teknisk förvaltning eller extern aktör
- tillgång till höj- och sänkbara sängar
- samverkan med Måltidsservice för matleveranser till evakueringsplatser.

Evakueringsplatser:

Kort sikt (timmar - upp till ett dygn)	Längre sikt (från ett dygn och framåt)
- Mötesplatser - Annan närliggande verksamhet (LSS) - Bangårdsgatans särskilda boende - Matsalar/gemenskapsutrymmen på särskilda boenden - Närliggande bibliotek, skolor eller andra större öppna ytor	- Fördelning på olika Särskilda boenden eller på andra av förvaltningens verksamheter. - Alternativa lokaler hos någon grannkommun.

Sammanfattande bedömning

Presentationens helhetsbild visar att Vård- och omsorgsförvaltningen har ett välstrukturerat, dokumenterat och praktiskt förankrat säkerhets- och beredskapsarbete, med tydlig koppling mellan styrning, operativ förmåga och framtida utveckling. Arbetet präglas av långsiktighet, samordning och ett tydligt fokus på att säkerställa medborgarnas trygghet även vid kris och störning.

Kommunala pensionärsrådet önskar även få svar på ytterligare frågor vid ett senare tillfälle. Så som:

- Vilket ansvar har man att samverka med privata utförare att tillse att de tar samma ansvar som kommunen i dessa frågor
- Politiken bör tillse att bilar även fungerar vid långvariga elavbrott

Delar ur PRO:s beredskapskrav som de önskar svar på senare från kommunen:

- Samhället måste planera för att ge stöd till alla pensionärer som beviljats äldreomsorg. Hemtjänstberättigade är en stor och viktig grupp

med särskilda behov som kommunerna måste ha med i planeringen för skyddet av civilbefolkningen.

- En tillräcklig bemanning i vardagen är en förutsättning för att kunna hantera kris och krig. Civilpliktsutbildning för vård och omsorg bör återupptas. Vem ansvarar?
- Det behövs ett särskilt folkhälsomål för ett hälsosamt åldrande och ett nationellt vaccinationsprogram för äldre. Hur ser beredskapen ut för Östersunds kommun? Är det regionen eller kommunens ansvar?
- Klimatförändringarna leder redan i dag till ökad risk för extremväder som skyfall, översvämningar, torka och kraftiga värmeböljor. Äldre och sjuka är mer utsatta vid till exempel värmeböljor och alla kommuner och privata utförare inom äldreomsorgen behöver göra förberedelser för att skydda brukare och boende vid extremväder. Vilka planer finns i kommunen?
- Fortsatt genomgång av skyddsrum för ev. upprustning. Alla SÄBO behöver ett modernt skyddsrum i omedelbar anslutning till boendet.
- Finns det tillräcklig förmåga att distribuera kontanter och godkänns kontanter som betalningsmedel i viktiga butiker? Har kommunen en planering för hur hjälp med inköp av dagligvaror ska fungera vid störningar i elektroniska kommunikationer?
- Hur kommer utbetalningen av pensioner att ske? (troligen en fråga för staten)
- Vilken förberedelse har kommunen vidtagit för att upprätthålla verksamheten om utförarna av färdtjänst inte kan leverera tjänsten på grund av force majeure eller andra skäl?

§ 35

Budget 2026

Frågan kan inte lyftas vid detta möte då Vård- och omsorgsnämndens ordförande inte var närvarande. Fråga kommer att lyftas vid kommande sammanträde i februari 2026.

§ 36

Information om projektet Begripsam

Vård- och omsorgsförvaltningen har inför 2026 anlitat föreningen Begripsam för att se över hur Vård- och omsorgsförvaltningens sidor på kommunens hemsida kan bli mer begripliga.

Åsa Wallin, verksamhetsutvecklare VOF, berättar om det planerade arbetet och vill även ta hjälp av KPR att hitta representanter från pensionärsorganisationerna som vill delta i arbetet.

Vård- och omsorgsförvaltningen ska under våren 2026 se över hur informationen på några av Vård- och omsorgsförvaltningens sidor på kommunens hemsida kan förbättras ur tillgänglighetssynpunkt.

Översynen ska göras med stöd av Begripsam och i samverkan med representanter för äldre och personer med funktionsnedsättning. För information om Begripsams verksamhet - se deras webbsida www.begripsam.se.

Kommunen önskar Kommunala pensionärsrådets hjälp att hitta 5 - 7 representanter för målgruppen äldre som vill delta i 2 workshops kring detta under våren 2026 (en fysisk och en digital workshop).

Vi söker i första hand användare som har stora behov av bra design och enkelt språk som kan hjälpa oss att identifiera brister och svårigheter.

Föreningarna meddelar intresseanmälan till verksamhetsutvecklare Åsa Wallin på e-post asa.wallin@ostersund.se, senast **31 januari 2026**.

§ 37

Uppföljning av Seniorhälsoutmaningen

Vård- och omsorgsförvaltningen har under hösten 2025 genomfört ett försöksprojekt kring Seniorhälsoutmaningen.

Åsa Wallin, verksamhetsutvecklare Vård- och omsorgsförvaltningen, kom för att ge rådet lite återkoppling av resultatet.

Under hösten 2025 har Vård- och omsorgsförvaltningen genomfört ett försöksprojekt med Seniorhälsoutmaningen, riktad till seniorer 60+. 40 personer anmälde sig till 12-veckorsprogrammet. 30 - 35 personer har deltagit vid de flesta aktiviteterna.

Vid den sista träffen fick deltagarna fylla i en uppföljningsenkät om hur de upplevt programmet.

I enkäten ställdes bland annat frågor om vad deltagarna tyckt varit bra med Seniorhälsoutmaningen, om de lärt sig något nytt genom programmet, om de kommer att fortsätta med någon aktivitet de provat på och om vi kan förbättra något i programmet.

Resultat från enkäten – Seniorhälsoutmaningen 2025

Vad har varit det bästa med att delta?

- Social gemenskap och att träffa nya bekantskaper.
- Möjligheten att prova på nya aktiviteter som man annars inte skulle ha gjort.
- Ett varierat program med både fysiska och kulturella aktiviteter.

Har du lärt dig något nytt?

- Att inte vara rädd för att prova nya saker.
- Insikten om att man klarar mer än man trodde.
- Praktiska kunskaper, som att åka buss obehindrat i stan och att ändra vissa vanor.
- Många har provat nya aktiviteter och upplevt träffarna som lärorika.

Kommer du att fortsätta med någon av aktiviteterna?

Deltagarna uttryckte intresse för att fortsätta med aktiviteter som:

- Friskis&Svettis

- Discgolf
- Körsång
- Målning
- Linedance

Förbättringsförslag inför framtida program

- Mindre grupper för bättre sammanhållning.
- Social aktivitet i början för att lära känna varandra.
- Fortsätt med det nuvarande upplägget, som uppskattats.
- Vissa deltagare lämnade även förslag på specifika aktiviteter.

Seniorhälsoutmaningen 2026

Vård- och omsorgsförvaltningen planerar att genomföra ytterligare ett program under våren 2026, innan man beslutar om det ska bli en permanent verksamhet. En utmaning är dock hur man ska nå de som bäst behöver programmet.

- Intresseanmälan: Seniorer 60+ som är intresserade kan anmäla sig till Åsa Wallin (asa.wallin@ostersund.se) senast **15 januari 2026**.

Ingen bindning: Intresseanmälan förplikttigar inte till deltagande, utan leder till en inbjudan till ett informationsmöte där upplägget presenteras.

Sammanfattningsvis visar resultaten att Seniorhälsoutmaningen har varit uppskattad för sin sociala gemenskap och variation, och att deltagarna känner sig inspirerade att fortsätta med nya aktiviteter. Förbättringsförslagen fokuserar främst på gruppstorlek och sociala inslag.

§ 38

Uppföljning av lokaltrafiken

Jenny Sellsve, kollektivtrafiknämndens ordförande och Tom Buurman, kollektivtrafiksamordnare, Miljö- och samhällsnämnden, Östersunds kommun kom till Kommunala pensionärsrådet för att följa upp sitt besök hos rådet den 13 februari 2025.

Ansvarsfördelning

- Länstrafiken: Ansvarar för att upphandla och planera kollektivtrafiken som regional kollektivtrafikmyndighet (RKM).
- Tekniska nämnden: Har ansvar för infrastruktur och färdtjänst.
- Barn- och utbildningsnämnden: Ansvarar för skolskjuts.
- Miljö- och samhällsnämnden: Har samordningsansvaret för kollektivtrafikfrågor.

Stadstrafiken

Nya stadslinjenätet

- Start: Sommaren 2024.
- Stråkfördelning:
 - Starka linjer (67%): Linje 1, 4, och 6.
 - Övriga linjer (33%): Linje 2, 3, 5, 7, och 11.
- Utveckling: Resandet ökar, men det finns utmaningar med punktlighet, inställd trafik och förarnas arbetsmiljö.

Synpunkter har inkommit efter förändring vilka har lett till justeringar.

Justeringar den 14 december:

- Linje 2 och 5: Trafikerar nu Ängsmon.
- Linje 5: Går via Lillänge.
- Linje 1 och 6: Får tätare trafik på kvällar.
- Linje 2: Dras om i Odensala.
- Linje 3: Utgår ur stadslinjenätet.

- Linje 4: Trafikerar nu Härke, Frösö Park och flygplatsen.
- Speciallösningar: För industriområden.
- Skolanpassad trafik: På Frösön.

Infrastruktur

Det har gjorts en inventering av busshållplatserna/hållplatslägen som har lett till att det har påbörjats en upprustning av de mest nyttjade. Övriga ses också över efter som.

Väghållning

Utmaningar

Trafikrelaterade utmaningar:

- Väderomslag.
- Förseningar och inställd trafik.
- Trafiksäkerhet och förarnas arbetsmiljö.

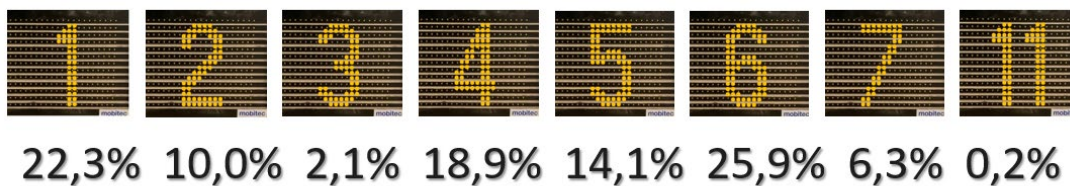
Samarbetsrelaterade utmaningar:

- Stuprör och bristfällig kommunikation.
- Olika uppfattningar kring väglaget.
- Utmaningar med arbetsmiljö.

Åtgärder

- Regelbundna avstämningar: Mellan alla inblandade parter.
- Nya rapporteringsmetoder: För att rapportera avvikelser i väghållningen.
- Utbildning: Förare och trafikledare utbildas om kommunens riktlinjer för väghållning och driftverksamheten.
- Gemensamma spaningar: Vid extrema väderförhållanden.
- Ny tidtabell: För att skapa mer "luft" i systemet och minska stress på förarna och trafiken.

Fördelning per linje

Kollektivtrafiknämndens ordförande påpekar vikten av att synpunkter och klagomål på bussar och bussnät kommer in till deras synpunktshantering för att göra dessa åskådliga och kunna tas upp till behandling/åtgärd.

Adress till synpunktshanteringen är:

<https://ltr.se/kundservice/57676.lamna-synpunkter.html>

Synpunkter från ledamöter i Kommunala pensionärsrådet:

- Önskemål om busslinje Odensalagatan, Krondikesvägen.
- Lägg in adress till synpunktshanteringen för lokaltrafiken.
- Pensionärsföreningar ser problem med att de fått långa avstånd till busshållplatser vid lokaler som de brukar ha sina sammankomster och liknande på.
- Analys bör göras av hur färdtjänstanvändande har påverkats av förändringar.
- Buss bör finnas tillgänglig vid första morgontågets ankomst.

Uppföljning av busstrafiken kommer att ges till Kommunala pensionärsrådet igen vid halvårsskifte eller höst 2026.

§ 39

Remiss - Översyn av kommunens nämndsorganisation inför mandatperioden 2027 - 2030

Den 18 mars 2025, § 41 beslutade Kommunfullmäktige att tillsätta en Fullmäktigeberedning för översyn av kommunens nämndsorganisation för mandatperioden 2027–2030. Kommunfullmäktige antog vid samma möte uppdragsbeskrivningen för Fullmäktigeberedningen.

Fullmäktigeberedningen godkände den 21 november 2025 förslag på Slutrapport Översyn av kommunens nämndsorganisation inför mandatperioden 2027–2030 med bilaga och skickar den på remissrunda till politiska partier som är representerade i Kommunfullmäktige, samtliga nämnder, Kommunala Tillgänglighetsrådet, Kommunala pensionärsrådet och Kommunrevisionen.

Maria Hagnestad, verksamhetsutvecklare kom för att ge information till Kommunala pensionärsrådet gällande Slutrapport Översyn av kommunens nämndsorganisation för mandatperioden 2027-2030 och inhämta rådets synpunkter.

Punkter som beredningen har tagit ställning till och vad som föreslås:

1. Egen nämnd för funktionshinderfrågor

Ansvar för funktionshinderfrågorna föreslås kvarstå under Vård- och omsorgsnämnden.

2. Ansvarig nämnd för färdtjänstfrågor

Ansvar för färdtjänst föreslås kvarstå under Tekniska nämnden.
Syfte med ny lagstiftning från -97 var att förtydliga att färdtjänst är en transportfråga och inte en omsorgsfråga.

Vård- och omsorgsförvaltningen ska utse representant till de uppföljningsmöten som Teknisk förvaltning bjuder in till. Hit ska även kollektivtrafiksamordnaren på Samhällsbyggnad bjudas in.

Under 2026 ska det utredas om ansvaret borde ligga på regionen.

3. Reglemente för krisledningsnämnden

Kommunstyrelsens ledamöter föreslås fortsatt utgöra kommunens krisledningsnämnd.

4. Miljö- och samhällsnämndens ansvar som facknämnd

Ansvar för översiktsplan, planbesked, detaljplaner och områdesbestämmelser föreslås flyttas från Kommunstyrelsen till Miljö- och samhällsnämnden.

5. Sammansättning av nämndernas presidium

Alla nämnder förutom gemensamma nämnder, Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen ska ha en ordinarie (från de styrande) och en vice ordförande (från oppositionen).

Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen ska ha en ordinarie (styrande), en 1:e (styrande) och en 2:e (opposition) vice ordförande.

6. Antal ledamöter och ersättare i nämnderna

Antal ledamöter föreslås vara oförändrat med förändringen att Revisionen ska bestå av samma antal som partier i Kommunfullmäktige efter valet.

7. Kommunstyrelsens utskottsorganisation

Förslag är att Kommunstyrelsen får tillsätta ett till två utskott efter valet.

8 – 10. Arvoden

Förslag:

- Gränsen för heldagsarvode går vid 3,5 timmar
- Förslag på ökade arvoden till ordförande samt vice ordförande i Kommunstyrelsen och facknämnderna.

11. Politiska sekreterare

Kommundirektören föreslås få i uppdrag att utreda om det är kommunen eller partierna som tillsätter och ansvarar för de politiska sekreterarna.

Kommunala pensionärsrådets ledamöter har inget att invända mot beredningens förslag till beslut gällande punkterna 1 – 11 ovan.

§ 40

Övriga frågor

- Kommunala pensionärsrådet får information om hur man arbetar med läkare på särskilda boenden. Varje boende har en namngiven läkare på närliggande hälsocentral som de har kontakt med samt som kommer på veckovisa besök.
- Hur vill rådet lyfta frågan om matkostnader? Blev det billigare när matmomsen försvann. Har man gjort några jämförelser efter rapport från Socialstyrelsen. Hur jobbar man för att motverka matsvinn?
- Frågor som rådet önskar lyfta senare?
 - Äldre och läkemedel. För starka och för många läkemedel. Har inte koll på olika system. Fungerar det med genomgång av läkemedel, vem ska göra det?
 - Genomgång av nya överenskommelsen mellan Kommunen och Region Jämtland Härjedalen, en huvudfråga.
 - Statistik gällande färdtjänst kopplat till lokaltrafikförändringar. Har användandet ökat och i så fall i vilken utsträckning?

